

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Choltice,
okres Pardubice**

Lipoltická 245, 533 61 Choltice

Identifikátor školy: 600 096 246

Termín konání inspekce: 15. – 24. listopad 2004

Čj.:	J1-1001/05-5126
Signatura:	oj2cy110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Choltice, okres Pardubice, je od 1. července 1994 příspěvkovou organizací. Podle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 19. června 2000, čj. 1339/2000, sdružuje základní školu (ZŠ), školní družinu a školní jídelnu.

Základní škola je úplná, celkem má 11 tříd (1. stupeň 6 tříd, 2. stupeň 5 tříd). Ve školním roce 2004/2005 ji navštěvuje 237 žáků, z toho je 164 dojíždějících. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky vzdělávání v základní škole.
- Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole.
- Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda na 1. stupni a v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, fyzika, zeměpis, dějepis a občanská výchova na 2. stupni základní školy.
- Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.
- Výchova k lidským právům a toleranci.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Skladba pracovních úvazků vzhledem k hospitovaným předmětům většinou zohledňovala odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů, délku jejich praxe i další znalosti a zájmy. Z 16 pedagogických pracovníků pouze jedna vyučující nesplňovala podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole.

Organizační struktura školy je promyšlená, kompetence zaměstnanců jsou vymezeny v „Organizačním řádu ZŠ“ a v pracovních náplních. Poradními orgány ředitele jsou kromě pedagogické rady předmětové komise, jejichž činnost se zaměřuje vedle organizačních záležitostí i na sestavování tematických plánů, analýzu výsledků učení, předávání zkušeností apod. Vnitřní informační systém školy je funkční, je založen především na osobním kontaktu.

Při vedení pedagogických pracovníků ředitel upřednostňuje způsob založený na vzájemné úctě, komunikaci, toleranci, pochvale a poděkování, což se odráží na celkové klidné atmosféře ve škole. Metodickou pomoc začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím zajišťují určené učitelé a metodické orgány. Kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu koná ředitel spolu se svým zástupcem na základě „Plánu hospitační činnosti“. Mimo hospitační činnosti ředitel s třídními učiteli provádí tzv. hodnocení tříd, rozhovor nad výsledky žáků. Přesto některá negativa ve výuce přetrvávají. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je ředitelem podporováno. Učitelé mohou v rámci finančních možností školy navštěvovat vzdělávací akce dle vlastního výběru. Priority jsou uvedeny v „Plánu personálního rozvoje“, v současnosti jde zejména o oblast počítačové gramotnosti.

K hodnocení práce zaměstnanců jsou vytvořena a v praxi uplatňována kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu. Důraz je kladen zejména na kvalitní práci a aktivity nad rámec povinností. Splnění mimořádného úkolu je v rámci možností oceňováno finanční odměnou.

Personální podmínky jsou celkově velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

K výuce žákům slouží především kmenové učebny, které jsou dostatečně prostorné a světlé. Pro vyučování některých předmětů (cizí jazyky, fyzika a chemie, přírodopis, dějepis) byly zřízeny odborné pracovny, většinou vybavené didaktickou technikou a příslušným názorným materiálem. Učebna výpočetní techniky disponuje 12 počítači s připojením k internetu. Pro výuku je možné využívat i školní knihovnu. Výzdoba jednotlivých tříd i dalších prostor školy působila esteticky. V průběhu přestávky po 2. vyučovací hodině si mohou žáci podle počasí odpočinout na hřišti či školní zahradě nebo v tělocvičně.

V hodinách žáci používali aktualizované učebnice a pracovní sešity. Někteří pedagogové měli navíc připravené okopírované doplňující texty a pracovní listy. Kabinety jsou vybaveny standardními pomůckami, postupně jsou nakupovány mapy, nástěnné obrazy a další materiál podle dohody předmětových komisí s vedením školy. Na 1. stupni byla většina novějších didaktických pomůcek umístěna ve třídách. Z audiovizuální techniky jsou ve škole k dispozici televizory, videa, radiomagnetofony s CD přehrávačem, diapojektory a zpětné projektory.

Materiálně-technické podmínky školy se ředitel snaží v rámci finančních možností zlepšovat, priority jsou zmíněny v „Plánu práce školy“. Prostory slouží v době mimo výuku zájmové činnosti žáků v kroužku dopisování po internetu, ve sportovních kroužcích, keramickém kroužku, počítačovém kroužku, v kroužku dovedných rukou a v hasičském a rybářském kroužku. Veřejnosti je pronajímána tělocvična.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola uplatňuje schválené učební dokumenty v plném rozsahu. Učební plán je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Probírané učivo korespondovalo s učebními osnovami. Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolu naplňování učebních dokumentů provádí vedení školy při hospitační činnosti a při kontrole pedagogické dokumentace.

Rozvrh hodin byl v souladu se stanovenými požadavky na denní hodinové dotace a odpovídal předloženému učebnímu plánu. Stanovená délka přestávek není dodržena. Po 4., 5. a 6. vyučovací hodině je jejich délka zkrácena na pět minut. Úpravu povolilo MŠMT dopisem ze dne 31. května 2000, čj. 20 239/2000-22. „Vnitřní řád školy“ je sepsán podrobně, přehledně, obsahuje i práva žáků.

Systém výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů i opatření přijímaná v těchto oblastech mají pozitivní vliv na úroveň výchovně-vzdělávacího procesu.

Vnější informační systém je funkční. Informace o chování a prospěchu svých dětí získávají rodiče standardními formami (žakovské knížky, notýsky, třídní schůzky, individuální návštěvy školy). Aktuality o dění ve škole naleznou také ve vývěsce u obecního úřadu, na internetových stránkách a v místním tisku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

1. stupeň

Výuka byla sledovaná v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, prvouka a vlastivěda. Stanovené výukové cíle byly přiměřené, zohledňovaly aktuální stav žáků. Zápisy v třídních knihách dokládaly systematickosti výchovně-vzdělávacího procesu. U většiny učitelek se na kvalitě hospitovaných hodin pozitivně projevila jejich zkušenost i zájem o aktivizující formy výuky.

Prostornost učeben a jejich vybavení včetně uspořádání lavic přispívaly k zařazování rozmanitých činností. Ve většině vyučovacích jednotek vyučující používaly názorné pomůcky (nástěnné obrazy, mapy, karty s čísly, počítadla, encyklopedie, pohádkové knihy, přírodniny, stavebnice apod.).

Organizace sledovaných hodin byla až na výjimky promyšlená. Učitelky zadávaly jasné a srozumitelné pokyny. Průběžně zohledňovaly individuální dispozice žáků. Převážně volily činnostní formy výuky s aktivním zapojením žáků, často zařazovaly i práci ve skupinách s pomocí slabším. V některých vyučovacích jednotkách uplatnily prvky dramatické výchovy s prolínáním pohybových činností. Aktivitu a zájem žáků průběžně podněcovaly střídáním různých forem práce, soutěžemi, hrami, připomenutím známých postav z pohádek, básní apod. Zvláště v nižších ročnících průběžně začleňovaly pohybově-relaxační činnosti.

V hodinách českého jazyka žáci všestranně procvičovali a opakovali probrané mluvnické učivo. Vyučovací jednotky čtení byly zaměřeny na rozvoj slovní zásoby a vyjadřování žáků, důraz byl kladen na četbu s porozuměním obsahu. Výuku matematiky zpestřily početní hádanky, zajímavé úlohy a řetězce příkladů. Výklad nového učiva v prvouce navazoval na již známá fakta. Většinou byl doplněn zajímavostmi a místními znalostmi žáků, podložen názornými pomůckami. Ve vlastivědě věnovala vyučující v úvodu mnoho času hodnocení písemného opakování z minulé hodiny s navázáním na další test. Usilovala o všestranné zopakování probraných kapitol. Zápisy nového učiva do sešitu často provádějí žáci samostatně za domácí úkol. Hodiny anglického jazyka svoji skladbou, pestrostí a tempem většinou odpovídaly mladšímu školnímu věku. U žáků začínajících s cizím jazykem byly zbytečně dlouhé úseky, kdy žáci psali.

Komunikace většiny učitelek se žáky se vyznačovala trpělivostí, tolerancí a klidným přístupem. Ve vyučovacích jednotkách (až na výjimky) měli žáci prostor pro vzájemnou diskusi, mohli vyjádřit svůj názor. Atmosféru několika málo hodin negativně ovlivnilo ironické jednání a často zbytečné napomínání žáků.

Hodnocení žáků mělo vesměs charakter pozitivní motivace. Učitelky průběžně kontrolovaly práci žáků a po ukončení dané činnosti většinou zhodnotily jejich výsledky, snahu i pokrok. V jednom případě byla nepřiměřeně zdůrazňována negativa a neúspěch jmenovaných žáků. Ve většině hodin nechybělo závěrečné zhodnocení výkonů žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni byly velmi dobré.

Český jazyk, dějepis a občanská výchova

Stanovené výukové cíle korespondovaly s věkem a schopnostmi žáků. Chybějící odborná způsobilost pedagogů v občanské výchově neovlivňovala zásadně průběh vzdělávání. Rezervy se projevily především ve volbě metod.

Sledované hodiny probíhaly ve standardních kmenových učebnách a v pracovních dějepisu. Žáci pracovali s učebnicemi a nakopírovanými texty. Vhodně je doplňovaly mapy, atlasy, obrazový materiál a další učební pomůcky. V českém jazyku měli žáci k dispozici i mluvnické příručky, ale nevyužili je. V dějepisu byl používán zpětný projektor.

V hodinách českého jazyka většinou učitelky volily řízený rozhovor v kombinaci se samostatnou prací a prací s textem. Vyučující s delší praxí preferovala samostatné myšlení a aktivní činnost žáků. Průběžně využívala jejich předchozí znalosti, vhodně korigovala případné chyby, nechyběla zpětná vazba. Učivo bylo soustavně aktualizováno používáním příkladů z praxe. Žáci se podíleli na obsahu vyučovacích jednotek, využívali mezipředmětové souvislosti. Výuka byla vedena věcně správně a vždy se zřetelem k pracovnímu tempu žáků. V ojediněle jednotvárně vedené hodině byl výběr učebních činností méně promyšlený a efektivní. Převažovala společná organizace práce bez prostoru pro diferenciaci výuky a tvořivé aktivity žáků.

V dějepisu a občanské výchově učitelky využily k zapojení všech žáků do činnosti práci ve skupinách či ve dvojicích, což ale ne vždy přineslo efektivní zhodnocení nabytých poznatků. V částech hodin docházelo i k přímému předávání informací s pasivní účastí žáků ve výuce.

Rekapitulace předchozího učiva, jeho aktualizace, mezipředmětové vztahy byly součástí motivační stránky vzdělávání. Často chybělo hodnocení práce (referátů) žáků, stejně tak sebehodnocení. V některých vyučovacích jednotkách nedocházelo k závěrečnému zhodnocení výkonů žáků, v ojedinělých případech se žáci podíleli na shrnutí učební látky.

Demokratické klima charakterizovalo vyučování uvedených předmětů. V hodinách byly přirozeně rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. Důsledkem verbální dominance vyučujících v některých případech byla pasivita žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyku byly velmi dobré, v dějepisu a v občanské výchově byly dobré.

Matematika, fyzika, zeměpis

Hospitované hodiny měly stanovené přiměřené výukové cíle. Probírané kapitoly navazovaly na předcházející učivo. Příprava pedagogů na vyučování byla většinou promyšlená.

Uspořádání kmenových učeben bylo při hodinách matematiky a zeměpisu klasické (lavice za sebou). Výuka fyziky se odehrávala v odborné pracovně. Žáci pracovali s platnými učebnicemi. Kromě nich učitelé používali nakopírované pracovní listy, závěsnou číselnou osu, mapy, atlasy a další pomůcky.

Vyučování vedli učitelé frontálním způsobem. Pouze výjimečně zařadili prvky činnostního nebo kooperativního učení. Při výkladu většinou sami předávali nové informace, jen v několika hodinách vyvozovali poznatky ve spolupráci se žáky, rozvíjeli jejich logické uvažování a myšlení v souvislostech. V některých hospitovaných vyučovacích jednotkách fyziky a zeměpisu vyučující zvolili neúměrně dlouhé, zbytečné zápisy do sešitu. Tempo výuky ve všech hodinách korespondovalo s možnostmi žáků, relaxační prvky učitelé nezačleňovali.

Aktivita žáků byla v jednotlivých hodinách různá. Někteří vyučující jejich zájem podněcovali problémovými úlohami, využitím praktických zkušeností, demonstračními pokusy, ukázkami, pochvalou a povzbuzením. V jednotvárných vyučovacích jednotkách s dominancí pedagogů se žáci do činnosti zapojovali málo, byli pasivními účastníky vyučovacího procesu.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla v hospitovaných hodinách založena na vzájemné důvěře a na dodržování předem známých pravidel. Žáci měli většinou možnost ptát se i prezentovat svůj názor.

Hodnocení prováděli pedagogové převážně slovně ihned po odpovědi či dokončení úkolu. Při ověřování znalostí písemnou či ústní formou používali klasifikaci známkou. Závěrečné shrnutí a zhodnocení průběhu výuky v některých hodinách zcela chybělo.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, fyzice a zeměpise byly dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání v 9. ročníku využívá vedení školy komerčně vydávané srovnávací testy. Pro ostatní žáky 2. stupně má škola vypracované vlastní testy z českého jazyka a z matematiky. Jejich výsledky vyhodnocují příslušné předmětové komise, na základě analýzy chyb upravují tematické plány. Zpětnou vazbu o kvalitě vyučování poskytuje také umístění žáků v soutěžích a výsledky přijímacího řízení ke studiu ve středních školách.

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

Ředitel školy navýšil v souladu s pokynem MŠMT celkový týdenní počet vyučovacích hodin v 7. ročníku o jednu vyučovací hodinu. K realizaci využil variantu zařazení dalšího volitelného předmětu - literární a dramatická výchova, kterému jsou vyučováni všichni žáci 7. ročníku.

Vyučování daného předmětu zajišťuje vyučující splňující podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Obsah sledované výuky přinesl částečný nárůst zátěže žáků. Hodiny jsou ale vedle získávání nových poznatků zaměřeny na rozvíjení dovedností a kompetencí. Používané formy a metody práce vedly k aktivizaci žáků a podpoře činnostního učení.

Výchova k lidským právům a toleranci

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Výchova k lidským právům a toleranci“. Její výsledky budou zapracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Pro žáky připravují pedagogové v průběhu celého školního roku množství dalších (mimovýukových) aktivit – výjezd do zahraničí, lyžařský výcvik, různé sportovní turnaje, exkurze do Prahy a jiných měst, víkendové pobyty se zaměřením na zdravý životní styl, prevenci sociálně-patologických jevů apod.
- Na veřejnosti se škola každoročně prezentuje různými akcemi - organizuje chovatelskou výstavu, výstavu technické tvořivosti, vánoční koncert, ohňostroj k ukončení roku, Den otevřených dveří, pěveckou soutěž „Choltický slavíček“, oslavu Dne dětí atd.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 19. června 2000, čj. 1339/2000
2. Třídní knihy 1. - 9. ročníku - šk. rok 2003/2004
3. Třídní knihy 1. - 9. ročníku - šk. rok 2004/2005
4. Třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. - 9. ročníku - šk. rok 2004/2005
5. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu ke 30. září 2004

6. Učební plán - šk. rok 2004/2005
7. Rozvrhy hodin tříd - šk. rok 2004/2005
8. Rozvržení vyučovacích hodin - šk. rok 2004/2005
9. Dopis MŠMT ze dne 31. května 2000, čj. 20 239/2000-22, k úpravě délky přestávek
10. Zápisy z pedagogických rad - šk. rok 2003/2004
11. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004
12. Protokoly o komisionálních zkouškách - šk. rok 2003/2004
13. Výroční zpráva o činnosti školy - šk. rok 2003/2004
14. Plán práce školy - šk. rok 2004/2005
15. Organizační řád ze dne 2. ledna 2001
16. Pracovní náplně zaměstnanců - šk. rok 2004/2005
17. Tematické plány učiva hospitovaných předmětů - šk. rok 2004/2005
18. Kritéria pro přidělení osobního hodnocení ze dne 1. září 2004

ZÁVĚR

Ve škole pracuje stabilizovaný pedagogický sbor. Skladba úvazků učitelů vzhledem k hospitovaným předmětům a personálnímu obsazení školy je promyšlená a vyvážená. Chybějící odborná způsobilost neměla na úroveň výuky výrazný vliv. Organizace a řízení školy vytvářejí příznivé podmínky pro výchovu a vzdělávání. Ve škole panuje přátelská atmosféra, založená na spolupráci a důvěře. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je v souladu s potřebami školy. Dopad kontrolní činnosti na úroveň výuky v některých předmětech není dostatečný.

Materiálně-technické podmínky umožňují plnit přijatý vzdělávací program. Prostředí je pro žáky většinou podnětné, estetické. Vzhledem k rozlehlým prostorám byly zřízeny odborné učebny mnoha předmětů. Pro výuku mají žáci k dispozici platné učebnice a učební texty. V rámci finančních možností se postupně obnovuje vybavení učebními pomůckami. Prostory školy slouží v době mimo výuku zájmové činnosti žáků i aktivitám veřejnosti.

Ve všech sledovaných hodinách byly plněny schválené učební dokumenty realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Vyučovací jednotky byly většinou promyšlené. Převažoval v nich frontální způsob výuky. Prvky činnostního a kooperativního učení byly častěji zařazovány na 1. stupni. Žáci pracovali vesměs aktivně, v hodinách s minimální motivací a s dominancí pedagogů se zapojovali málo. Hodnocení žáků prováděli učitelé většinou slovně, závěrečné zhodnocení průběhu výuky často chybělo.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Mirka Machková	Mgr. Mirka Machková, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Marta Hunalová	PaedDr. Marta Hunalová, v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Rečlová	Mgr. Věra Rečlová, v. r.

V Chrudimi dne 17. ledna 2005

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. ledna 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Aleš Kalina	Mgr. Aleš Kalina, v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Čáslavská 973, 537 02 Chrudim . Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obecní úřad Choltice	2005-02-14	J1-1001/05-5126
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.